

Według najnowszego raportu GUS dotyczącego sytuacji osób starszych w Polsce w 2022 roku liczba osób w wieku 60 lat i więcej wyniosła 9,8 mln i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 0,7%. Najliczniejszą grupą wiekową wśród seniorów w naszym kraju są już osoby w wieku 65-69 lat. Wśród osób starszych przeważają kobiety, na 100 mężczyzn przypada 139 kobiet. A jakie są perspektywy na przyszłość? Dane nie pozostawiają wątpliwości – polskie społeczeństwo się starzeje w zatrważającym tempie: w 2060 r. w Polsce ma mieszkać 11,9 mln osób starszych, czyli o 21,0% więcej niż w 2022 r., stanowiąc 38,3% ogółu ludności. Polskie Stowarzyszenie Opieki Domowej zwraca uwagę na pojawiające się nowe wyzwania związane z zapewnieniem podstawowej opieki. Wielu Polaków nie stać na zapewnienie odpowiednich warunków na starość sobie i swoim rodzinom. W Polsce nie istnieje również żadne ubezpieczenie, które zapewniłoby godną opiekę osobom, które tej pomocy będą wymagały. Tymczasem polska branża opiekuńcza rozwija się relatywnie dobrze... ale za granicą, głównie w Niemczech. Dzień Babci i Dziadka obchodzony w Polsce 21 i 22 stycznia jest dobrą okazją, aby zwrócić uwagę na rosnące potrzeby naszych seniorów.

Jak wynika z raportu GUS, większość osób w wieku senioralnym w Polsce zamieszkuje miasta. Największy odsetek osób powyżej 60 roku życia odnotowano w województwie świętokrzyskim. Według prognoz do 2060 roku spodziewany jest stały wzrost liczby seniorów. To wielkie wyzwanie dla państwa. Już teraz czas oczekiwania do lekarzy wybranych specjalności to kilka miesięcy, a nawet lat. Potrzebnych będzie więcej lekarzy geriatrów, których obecnie jest w Polsce jedynie ponad 500. Wielkim problemem będzie też zbyt mała liczba pracujących na polskim rynku opiekunów.

Starzenie to mało atrakcyjny temat

Raport GUS zwraca uwagę na ogromny problem starzejącego się polskiego społeczeństwa. Tymczasem, jak wskazuje Polskie Stowarzyszenie Opieki Domowej bardzo mało mówi się u nas o wyzwaniach z tym związanych. Polacy powinni domagać się lepszego systemowego zadbania o sprawy seniorów i właściwej opieki nad nimi, gdyż prognozy statystyczne nie pozostawiają złudzeń.

– Temat starzenia się wciąż nie zdobył należytego zainteresowania w Polsce, tymczasem konfrontacja z problemem zapewnienia opieki seniorom w ich własnych domach staje się nieunikniona. To istotne wyzwanie cywilizacyjne, ponieważ grozi nam nie tylko pogorszenie jakości życia mieszkańców, ale także całkowite załamanie systemu emerytalnego. Przybywa nam seniorów, a to dzieci osób starszych dziś najczęściej pełnią rolę opiekunów. Dlatego musimy pamiętać, że wraz z rosnącą rolą osób niesamodzielnych tracimy podwójnie, a czasem nawet potrójnie – osoby młodsze często rezygnują z pracy zawodowej by zająć się rodzicami, przestają płacić składki, a potem same podupadają na zdrowiu. Rozwiązaniem jest profesjonalna opieka, ale w obecnym systemie Polaków na nią nie stać – mówi Ada Zaorska, przewodnicząca Polskiego Stowarzyszenia Opieki Domowej.

Polska opiekunka nie dla Polaka?

Paradoksalnie, branża profesjonalnej, długoterminowej opieki jest w Polsce dobrze rozwinięta. Polskie firmy wiele lat temu dostrzegły ogromne zapotrzebowanie na opiekę domową w bogatych państwach starej Europy. Z czasem staliśmy się liderami w tej branży na unijnym rynku. Szkoda tylko, że rozwój w Polsce jest na ten moment niemożliwy, pomimo, że zapotrzebowanie jest ogromne. Polskie przedsiębiorstwa chciałyby działać w kraju, ale niestety obecnie niewielu rodaków stać na skorzystanie z ich usług, nawet gdyby opiekunowie zgodziliby się pracować za minimalne wynagrodzenie. Właściciele firm opiekuńczych jednogłośnie twierdzą, że ich podstawowym problemem w Polsce jest brak dofinansowania opieki domowej ze środków publicznych jak to ma miejsce np. w Niemczech. W Polsce nie istnieje żadne ubezpieczenie ani publiczny fundusz, który współfinansowałby opiekę nad seniorami w

domu, mimo, że jest to najbardziej preferowana i korzystna dla nich forma opieki.

– Musimy podjąć debatę społeczną w tej sprawie. Patrząc na statystyki, już teraz jest konieczne przeprowadzenie reformy ubezpieczeń społecznych, tak, aby uwzględniała wydatki związane z opieką nad osobami starszymi w domowym zaciszu – mówi Marcin Kurzyna, Prezes Zarządu HELPFUL HAND.

Przybywa seniorów, brakuje opiekunów

Jak czytamy - wyzwaniem jest również mała atrakcyjność zawodu opiekuna w Polsce. Firmy opiekuńcze mają kłopot z pozyskaniem wystarczającej liczby chętnych do pracy. Starzejące się społeczeństwo oznacza rosnącą liczbę klientów, ale jednocześnie coraz mniej pracowników.

Niewielka liczba zainteresowanych pracą jako opiekun osób starszych wynika z kilku czynników, takich jak umiarkowany, choć wzrastający poziom wynagrodzeń, wymagający fizycznie i psychicznie charakter pracy oraz stosunkowo niski prestiż tego zawodu. Opiekunowie sami uważają, że ich praca nie jest właściwie doceniana, przy czym nie chodzi tylko o kwestie finansowe. W społeczeństwie nie przywiązuje się do roli opiekunów takiej samej wartości jak do roli np. pielęgniarek. Tymczasem codzienne działania profesjonalnych opiekunów są równie istotne dla utrzymania zdrowia i dobrej kondycji osób starszych jak odpowiednia opieka medyczna.

Polskie firmy opiekuńcze zwracają uwagę, że mało mówi się o istotnej roli społecznej branży. W publicznym przekazie kreowany jest fałszywie negatywny wizerunek opiekunów domowych ze względu na naturalne zainteresowanie mediów sytuacjami ekstremalnymi i sensacyjnymi. Tymczasem z usług polskich firm opiekuńczych korzystają setki tysięcy osób, chwaliących umiejętności naszych specjalistów. Nie bez powodu utarło się w Niemczech stwierdzenie "Polnische Engel", oddające w dwóch słowach zaangażowanie, dobroć, cierpliwość i doświadczenie opiekunów pochodzących z nad Wisły.

Mamy olbrzymi potencjał, wiedzę polskich firm opiekuńczych i specjalistów w nich pracujących. Możemy to wykorzystać z pożytkiem dla naszych seniorów i nas samych w przyszłości. Musimy jednak zacząć rozmawiać o problemie, jakim jest starzejące się społeczeństwo i niedostateczna opieka, a następnie wdrażać odpowiednie rozwiązania systemowe. Dzień Babci i Dziadka to wspaniały moment na złożenie życzeń najbliższym seniorom, ale jednocześnie to okazja do tego, aby zadbać o sprawy osób starszych.

Źródło: IP